

ARMES NUCLEARS

CAMPANYA ICAN

TRACTAT DE PROHIBICIÓ

PREMI NOBEL DE LA PAU 2017

Llanternes per la pau a Hiroshima. ICAN



PRESENTACIÓ

Sempre és un plaer oferir materials que donin a conèixer realitats importants en l'àmbit de la construcció de la pau. Però, el que us presentem ara, encara més. Per què? Perquè, com sabeu, des de FundiPau hem treballat activament els darrers anys en diverses campanyes de desarmament global. Des de la sensibilització i la incidència política aquí, fins a la coordinació amb altres entitats i la participació en processos diplomàtics en l'àmbit inter-

nacional, hem posat el nostre granet de sorra per aconseguir la prohibició de les mines i les bombes de dispersió, així com un major control de les armes lleugeres i una regulació del comerç mundial d'armes. I, en l'historial de fites aconseguides, hi havia un buit alarmant: les armes nuclears.

Queda molt per fer, evidentment!, però l'adopció del tractat de prohibició és una passa fonamental per a un futur lliure d'armes nuclears.

En l'informe que us presentem trobareu què implica, què suposa i com s'hi ha arribat. Sens dubte, un dels factors clau per haver-lo assolit és l'existència de la campanya ICAN, nascuda ara fa 11 anys i impulsora de tot aquest procés. Una campanya que, just acabant el 2017, rebia el Premi Nobel de la Pau.

Sens dubte, promoure canvis cap a un món més just, més digne i en pau, no és una tasca senzilla. Però és possible.

FEBRER 2018

Editat per:



Text: Tim Wright i FundiPau

Traducció: Marc Alba

Maquetació: Toni Viader

Contacte: info@fundipau.org



Creative Commons

Amb el suport de:



UNA NOVA NORMA MUNDIAL

Les armes nuclears amenacen la supervivència mateixa de la humanitat i de tot el planeta. Els seus efectes transcendeixen les fronteres nacionals i engloben diferents generacions. Són immorals, il·legítimes i avui —per fi— il·legals.

El 7 de juliol de 2017, després d'una dècada de mo-

bilitzacions de la ICAN i de les entitats que en formen part, 122 països van votar a favor d'un acord mundial històric per prohibir les armes nuclears, conegut oficialment com el Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears. Aquest nou instrument jurídic ofereix una alternativa poderosa a

un món on les amenaces de destrucció massiva no tenen aturador. Aquest tractat obre un camí per avançar enmig d'una crisi mundial alarmant. Si els dirigents haguessin de triar un moment per declarar la seva oposició inequívoca a aquestes armes, aquest moment és ara.

UNA LLACUNA JURÍDICA COBERTA

Abans d'aprovar el tractat, les nuclears eren les úniques armes de destrucció massiva que no estaven subjectes a una prohibició categòrica, malgrat les seves conseqüències humanitàries catastròfiques, generalitzades i persistents. El nou acord cobreix per tant una gran llacuna del dret internacional. Aquest tractat prohibeix als països desenvolupar, assajar, produir, fabricar, transferir, posseir, emmagatzemar, utilitzar o amenaçar d'utilitzar armes nuclears, o permetre'n l'estacionament al seu territori. El tractat també prohibeix a les nacions ajudar, fomentar o induir-ne d'altres a participar

en qualsevol d'aquestes activitats prohibides.

En adherir-se al tractat, els països que disposen d'armes nuclears es comprometen a destruir els seus arsenals d'acord amb un programa jurídicament vinculant i subjecte a un període limitat. Les nacions que tinguin al seu territori armes nuclears d'un aliat les han d'eliminar en un termini establert.

El tractat també obliga les parts a proporcionar assistència als qui han patit les conseqüències de l'ús i l'assaig d'armes nuclears arreu del món, i a adoptar mesu-

res per reparar els entorns contaminats.

Les negociacions del tractat es van dur a terme el 2017 a la seu de l'ONU a Nova York durant quatre setmanes i hi va participar la gran majoria de nacions del món. Té caràcter permanent i entrarà en vigor quan l'hagin ratificat cinquanta països.

En la sessió de clausura, Elayne Whyte Gómez, l'ambaixadora costa-riquenya que va presidir les negociacions, va afirmar: "Hem plantat les primeres llavors d'un món sense armes nuclears."

LA CAMPANYA

La Campanya Internacional per a l'Abolició de les Armes Nuclears és una coalició diversa d'organitzacions no governamentals presents a cent països que promou l'adhesió al Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears de l'ONU i la seva aplicació. Les organitzacions associades, entre les quals hi ha FundiPau, inclouen des de grups locals que promouen la pau fins a federacions mundials que representen milions de persones. La

campanya es va fundar a Austràlia el 2007 i al principi es va desenvolupar a través de l'Associació Internacional de Metges per a la Prevenció de la Guerra Nuclear. Es va inspirar en l'èxit de la Campanya Internacional per a la Prohibició de les Mines Antipersones, que una dècada abans havia exercit un paper determinant en la negociació del tractat de prohibició d'aquests mortífers artefactes.

D'ençà de la seva fundació, ha treballat per generar un corrent mundial d'oposició pública a les armes nuclears. Com que col·labora amb una àmplia diversitat de grups i treballa amb la Creu Roja i governs afins, ha ajudat a redefinir el debat sobre les armes nuclears i a generar un impuls cap a la seva eradicació total.

PRIORITAT HUMANITÀRIA

La ICAN va actuar com a organització associada de la societat civil en les tres grans conferències diplomàtiques de 2013 i 2014, centrades en les repercussions humanitàries de les detonacions nuclears, a les quals va assistir la majoria de governs del món.

El 2015 va ajudar a obtenir el suport de 127 països a un compromís per condemnar, prohibir i eliminar les armes nuclears. El 2016 la campanya va aconseguir convèncer l'Assemblea General de l'ONU perquè aprovés una resolució per iniciar negociacions l'any següent sobre

“un instrument jurídicament vinculant per prohibir les armes nuclears”. Pel seu important paper a l'hora de forjar el Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears —aprovat per àmplia majoria— se li va concedir el Premi Nobel de la Pau 2017.

MÈTODE DE TREBALL

La ICAN coordina jornades d'acció globals, sensibilitza l'opinió pública i promou el seu objectiu a l'ONU i als parlaments nacionals. Treballa amb supervivents de les explosions atòmiques d'Hiroshima i Nagasaki

i d'assajos nuclears per ajudar-los a traslladar els seus testimonis a la societat i als legisladors. Moltes personalitats han ofert el seu suport a la campanya, entre d'altres, els Premis Nobel de la Pau Desmond Tutu i el

dalai-lama, el músic Herbie Hancock, l'artista Yoko Ono i els actors Martin Sheen i Michael Douglas. La seva tasca ha estat elogiada pel secretari general de l'ONU.

DANY CATASTRÒFIC

De totes les armes que s'han creat, les nuclears són les més destructives, inhumanes i indiscriminades. Tant pel nivell de devastació que causen com per la pluja radioactiva que comporten, que és excepcionalment persistent, es propaga i produeix danys genètics, les armes nuclears no es poden comparar amb cap altra.

Una sola bomba nuclear, si es fa detonar sobre una zona poblada, podria matar milions de persones. Si s'utilitzés un gran nombre d'armes nuclears, el clima mundial quedaria alterat i

això provocaria un col·lapse agrícola generalitzat i fam. Les ciutats en flames per les explosions nuclears emetrien als estrats superiors de l'atmosfera una capa de fum que cobriria tot el planeta. Aquesta capa refredaria, enfosquiria i assecaria la superfície terrestre, de manera que les collites d'aliments quedarien delmades i milers de milions de persones estarien en risc d'inanició.

Les armes nuclears s'han utilitzat en la guerra dues vegades, el 1945, a les ciutats japoneses d'Hiroshima i Nagasaki. Prop d'un quart

de milió de civils van morir incinerats a l'instant o van patir morts doloroses en les setmanes i mesos posteriors als atacs. Des d'aleshores han passat set dècades i han mort molts milers de persones més a causa de malalties relacionades amb la radiació.

També s'han fet detonar més de dues mil armes nuclears com a part de programes d'assajos, fet que ha comportat conseqüències prolongades per a la població i el medi ambient.

EFFECTES D'UN BOMBARDEIG

Les armes nuclears alliberen ingents quantitats d'energia en forma d'explosió, calor i radiació. Gairebé tot el que és a prop de la zona d'impacte queda volatilitzat. La radiació ionitzant, a altes dosis, mata les cèl·lules, fa malbé els òrgans i pot ser mortal. Sigui quina en sigui la dosi, incrementa per tota la vida el risc de patir càncer, malalties cròniques i dany genètic. Els nens, sobretot les nenes, i les dones són més propenses que els homes al dany per radiació.

La Creu Roja i altres institucions d'assistència han reiterat l'advertiment que no seria possible donar cap resposta humanitària amb sentit ni tan sols després d'una única detonació nuclear enlloc, menys encara després d'una guerra nuclear a gran escala.

En el preàmbul del Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears de l'ONU, els països expressen la seva profunda preocupació sobre les "conseqüències huma-

nitàries catastròfiques que tindria qualsevol ús d'armes nuclears" i reconeixen la consegüent necessitat "d'eliminar del tot aquestes armes". Afirment que l'eliminació continua sent "l'única manera de garantir que les armes nuclears no es tornin a utilitzar mai en cap circumstància".

COM ES VA ARRIBAR A LA PROHIBICIÓ

2007

LLANÇAMENT MUNDIAL DE LA ICAN



La Campanya Internacional per a l'Abolició de les Armes Nuclears es presenta en actes arreu del món. La seva missió consisteix a eliminar les pitjors armes de destrucció massiva per mitjà d'un tractat que les prohibeixi categòricament. Els defensors de la ICAN comencen a treballar per generar un corrent mundial d'oposició a les armes nuclears i col·laboren estretament amb els governs afins.

2010

NOU ENFOCAMENT HUMANITARI



El moviment de la Creu Roja i la Mitja Lluna Roja adopta el desarmament nuclear com a prioritat absoluta, i totes les parts del Tractat de No-Proliferació Nuclear, entre les quals els cinc països que posseeixen armes nuclears, expressen la seva "profunda preocupació per les conseqüències humanitàries catastròfiques de qualsevol ús d'armes nuclears". S'estableixen així les bases per a futures declaracions i conferències sobre aquest tema. FundiPau s'uneix a la Campanya.

2012

PRIMERA DECLARACIÓ HUMANITÀRIA



Suïssa formula, en representació de setze països, la primera d'una sèrie de declaracions conjuntes sobre els impactes humanitaris de les armes nuclears, en la qual insta totes les nacions a "intensificar els seus esforços per il·legalitzar-les". El suport a aquesta crida humanitària creix amb cada nova reiteració de la declaració. Amb el temps, s'hi han sumat 159 països, al voltant del 80 per cent dels membres de l'ONU.

2013

CONFERÈNCIA D'OSLO



Amb el desig fervent de reforçar la base de proves a favor de prohibir i eliminar les armes nuclears, Noruega acull la primera conferència intergovernamental sobre els impactes humanitaris de les armes nuclears, a la qual assisteixen 128 països. Les organitzacions d'assistència adverteixen que serien incapaces de fer arribar cap mena d'ajuda útil en resposta a un atac nuclear. A la conferència hi participen diverses agències de l'ONU.

2014

CONFERÈNCIA DE NAYARIT



Mèxic acull la segona conferència sobre conseqüències humanitàries, a l'estat de Nayarit, amb la presència de 146 països. La conferència exigeix l'inici d'un "procés diplomàtic" per negociar un "instrument jurídicament vinculant" que prohibeixi les armes nuclears, una condició indispensable per assolir l'objectiu d'eliminar-les. La conferència es declara com "un punt de no-retorn".

2014

CONFERÈNCIA DE VIENA



Cinc-cents activistes de la ICAN es reuneixen a Viena per a la tercera conferència sobre les repercussions humanitàries de les armes nuclears. La xifra rècord de països participants arriba a 158. Àustria presenta un compromís de cooperació amb iniciatives per "cobrir la llacuna jurídica" del règim internacional que regeix les armes nuclears. Al cap d'uns mesos, 127 països ratifiquen oficialment el document, conegut com el Compromís Humanitari.

2016

UN MANDAT DE LES NACIONS UNIDES



Un grup de treball especial de l'ONU sobre desarmament es reuneix a Ginebra per debatre noves mesures legals amb l'objectiu d'aconseguir un món lliure d'armes nuclears. Aquest grup recomana la negociació d'un tractat que prohibeixi aquestes armes, iniciativa que la Creu Roja elogia per les "repercussions històriques que pot arribar a tenir". Al cap de dos mesos, 123 governs voten a favor d'establir un mandat oficial de l'ONU per negociar un tractat.

2017

NEGOCIACIONS DEL TRACTAT



Els diplomàtics posen punt i final a dues dècades de paralització en els esforços multilaterals per al desarmament nuclear i en quatre setmanes negocien "un instrument jurídicament vinculant per prohibir les armes nuclears amb vista a la seva total eliminació". El 7 de juliol, 122 països voten a favor d'un acord històric. Posteriorment, el 20 de setembre, es declara obert a les signatures i els dirigents de cinquanta països el signen tot seguit.

A CATALUNYA I L'ESTAT ESPANYOL

2014 – Abril

JORNADA DE DEBAT A MADRID

FundiPau i l'Institut de Cuestiones Internacionales y Política Exterior organitzen la jornada “L'impacte humanitari de les armes nuclears: Espanya i els processos diplomàtics per a la seva regulació” amb membres dels Ministeris d'Afers Exteriors i de Defensa, de la Creu Roja, de la ICAN, diplomàtics de les Nacions Unides i professors universitaris. Els representants del govern manifesten el seu suport a la posició de la majoria de membres de l'OTAN, contrària a un tractat de prohibició.

2015 – Abril

LA FIRA PER LA TERRA

En l'acte central de la 20a Fira per la Terra de Barcelona, centenars de persones reclamen als governs que avancin cap a la prohibició de les armes nuclears. La reivindicació es produeix el dia abans que comenci a Nova York la conferència del Tractat de No Proliferació que, fins ara, s'ha demostrat inoperant en el seu objectiu d'avançar cap al desarmament nuclear.

2014 – Setembre

1r DIA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ DE LES ARMES NUCLEARS

El 26 de setembre, 200 persones es concentren al Portal de la Pau de Barcelona convocades per FundiPau en l'acte reivindicatiu per reclamar als governs que emprenguin negociacions per un tractat que prohibeixi les armes nuclears.

2015 – Juliol

MAI MÉS HIROSHIMA I NAGASAKI

En el marc de la commemoració del 70è aniversari de les bombes d'Hiroshima i Nagasaki l'agost de 1945, FundiPau llança una ciberacció per demanar el suport de la ciutadania a l'abolició de les armes nuclears. Més de cinc-centes persones, entre les quals representants polítics, periodistes, activistes i personalitats del món de la cultura, se sumen a la iniciativa.



Celebració del 1r Dia Internacional per a l'Eliminació Total de les Armes Nuclears. Barcelona, 26 de setembre de 2014. FundiPau.

2017 – Març

CIENTÍFICS PER L'ABOLICIÓ DE LES ARMES NUCLEARS

Dotze destacats científics de l'Estat espanyol signen el *Manifest de científics per a l'abolició de les armes nuclears*, impulsat per FundiPau, on reclamen al Govern espanyol que s'impliqui activament i favorable en el procés obert a les Nacions Unides per negociar un tractat de prohibició d'aquestes armes de destrucció massiva.

2017 – Juny

SUPORTS DEL PARLAMENT I DEL CONGRÉS

El 8 de juny, la Comissió d'Acció Exterior i Cooperació del Parlament de Catalunya aprova una *Resolució de suport a la prohibició de les armes nuclears* reclamant als estats, especialment a l'espanyol, que participin en la conferència de les Nacions Unides.

El 20 de juny, la Comissió d'Afers Exteriors del Congrés dels Diputats aprova sense cap vot en contra una Proposició No de Llei on es dona suport a la prohibició de les armes nuclears i es demana al govern espanyol que s'impliqui en el procés diplomàtic cap al desarmament nuclear.

Més informació a fundipau.org/nuclears

2017 – Abril

NOMÉS CALEN 10 SEGONS

En ple procés de negociació del tractat de prohibició a l'ONU, FundiPau llança una nova ciberacció per buscar la complicitat del major nombre possible de persones per demanar al Govern espanyol que participi activament en les negociacions i que aposti per la prohibició de les armes nuclears. Quatre mil cinc-centes persones signen la petició.



FORCES NUCLEARS AVUI

Nou països tenen junts 14.930 armes nuclears, de les quals més del 90 per cent formen part d'arsenals dels Estats Units i Rússia. Vora 1.800 ogives es mantenen en alerta màxima, és a dir, preparades per llançar-se en qüestió de minuts en cas de rebre l'avís.

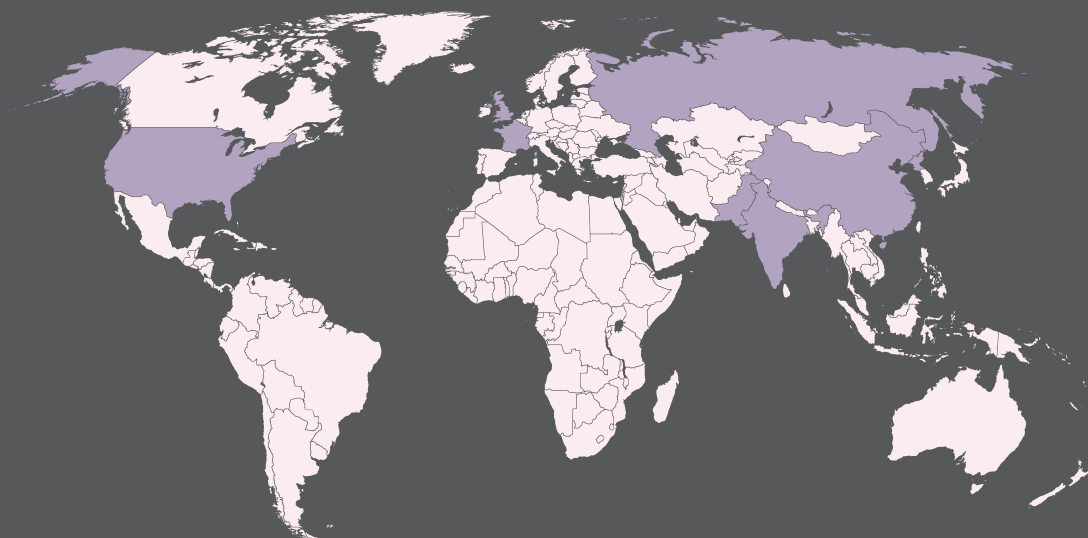
En l'actualitat, la majoria d'armes nuclears són molt més potents que les bombes atòmiques llançades sobre les ciutats japoneses d'Hiroshima i Nagasaki el 1945.

El fracàs del desarmament dels països que disposen d'armes nuclears ha augmentat el risc que d'altres n'adquireixin algun dia. L'única garantia contra la proliferació i l'ús d'armes nuclears és eliminar-les sense més demora.

Encara que els dirigents d'alguns països que en disposen han expressat la seva "visió" d'un món sense armes nuclears, tots estan actualitzant i modernitzant els seus arsenals nuclears. Ara per ara no tenen plans

per desmantellar-los completament.

Cinc països europeus tenen armes nuclears nord-americanes al seu territori com a part de l'acord de repartiment nuclear de l'OTAN (Alemanya, Bèlgica, Itàlia, Països Baixos i Turquia) i aproximadament dues dotzenes afirmen en les seves doctrines militars que compten amb el suport de les armes nuclears nord-americanes.



PAÍS	OGIVES	ASSAJOS
Estats Units	6.800	1.054
Rússia	7.000	715
Regne Unit	215	45
França	300	210
Xina	270	45
Índia	110-120	6
Pakistan	120-130	6
Israel	80	?
Corea del Nord	<10	6
Total	14.900	2.087

Font: Federació de Científics Nord-americans, 2017

COM FUNCIONA LA PROHIBICIÓ

La història demostra que la prohibició de certs tipus d'armes aplanarà el camí cap a la seva eliminació. Les armes que han estat il·legalitzades per tractats internacionals es perceben cada vegada més com a il·legítimes i acaben perdent el seu estatus polític, i amb aquest els recursos per fabricar-les. A les empreses d'armament els és més difícil adquirir fons per treballar en armes il·legals, i fer-ho comporta un gran risc per a la seva reputació: els bancs i altres institucions financeres deixen d'invertir en aquests fabricants.

El Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears

de l'ONU complementa les prohibicions sobre les armes químiques i biològiques, les mines terrestres antipersones i les bombes de dispersió, i reforça diversos instruments jurídics en matèria d'armes nuclears, entre els quals el Tractat de No-Prolifерació de 1968. També reforça el tabú mundial contra l'ús i la possessió d'armes nuclears, amb la qual cosa posa en dubte que siguin armes legítimes i acceptables per a certs països.

Rere la decisió de governs i societat civil d'adoptar una prohibició hi havia la convicció que canviar les regles relatives a les armes nuclears tindria una gran reper-

cussió, més enllà fins i tot de les nacions que aprovessin oficialment el tractat de bon principi. Aquesta convicció va sorgir de l'experiència amb els tractats que il·legalitzen altres armes, els quals han establert normes sòlides que tenen una gran influència sobre les polítiques i pràctiques dels estats que encara no en són part.

La ICAN confia que quan es consolidin les normes que conté, el nou tractat estimuli un progrés llargament esperat cap al desarmament.

LA SEGURETAT DE TOTS

L'objectiu del tractat no tan sols és avançar en el desarmament nuclear, sinó també evitar un increment de la proliferació. El tractat millorarà la seguretat de la població arreu, començant per la dels països que actualment disposen d'armes nuclears, la probabilitat dels quals de patir un atac nuclear és superior a la dels altres.

Les tres conferències sobre les repercussions humanitàries de les armes nuclears celebrades el 2013 i 2014 van aportar nova llum sobre els perills de viure en un món que disposa d'aquestes armes. Aquestes conferències van posar en clar la necessitat urgent de prohibir-les per mitjà del dret internacional.

El tractat expressa el principi que les armes nuclears no estaran mai en bones mans i estableix el mateix criteri per a totes les parts. Lluny de passar per alt les inquietuds dels governs en qüestions de seguretat, el tractat és una resposta directa a aquestes inquietuds.

PREMI NOBEL DE LA PAU

La ICAN va rebre el Premi Nobel de la Pau el 2017 pel seu treball dirigit a “cridar l’atenció sobre les conseqüències humanitàries catastròfiques de qualsevol ús de les armes nuclears” i els seus “esforços innovadors per aconseguir una prohibició d’aquestes armes basada en tractats”. El premi és un tribut a l’esforç incansable de molts milions d’activistes i ciutadans preocupats d’arreu del món que, d’ençà que va començar l’era atòmica, han fet sentir les seves protestes contra les armes nuclears i

han reiterat que no poden servir cap propòsit legítim i que s’han de desterrar per sempre de la faç de la terra. També és un tribut als supervivents dels bombardejos atòmics d’Hiroshima i Nagasaki —els hibakusha— i a les víctimes de les explosions d’assajos nuclears a tot el món, que amb els seus testimonis colpidors i la seva tasca generosa van ser decisius per fer realitat el Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears.

El premi il·lumina el camí cap a un món sense armes

nuclears i en els pròxims anys potenciarà el missatge de la ICAN mentre persevera en la tasca per garantir la plena aplicació d’aquest nou acord històric. Qualsevol país que vulgui un món més pacífic, per sempre lliure de l’amença nuclear, firmarà i ratificarà el tractat sense tardança.

Beatrice Fihn i Setsuko Thurlow recullen el Premi Nobel de la Pau. Oslo, 10 de desembre de 2017. ICAN



DISCURS DE BEATRICE FIHN, DIRECTORA EXECUTIVA D'ICAN, EN EL LLIURAMENT DEL PREMI NOBEL DE LA PAU

OSLO – 10 DE DESEMBRE DE 2017

Majestats, membres del comitè noruec del Premi Nobel, benvolguts convidats,

Avui, és un gran honor rebre el Premi Nobel de la Pau 2017 en nom de totes aquelles persones que formen part de la Campanya Internacional per a l'Abolició de les Armes Nuclears.

Junts hem portat la democràcia a l'àmbit del desarmament i estem reformant la llei internacional. Humilment volem agrair al comitè noruec del Premi Nobel que hagi reconegut i hagi donat un gran impuls a la nostra tasca.

Volem fer un reconeixement a totes aquelles persones que han ofert el seu temps i energia per aquesta campanya.

Donem les gràcies als ministres d'afers exteriors i diplomàtics valents, al personal de la Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja, funcionaris de Nacions Unides, acadèmics i experts amb qui hem treballat conjuntament per avançar cap al nostre objectiu.

I agraiem el seu compromís a tots els qui treballen per

deslliurar el món de la gran amenaça de les armes nuclears.

Arreu del món hi ha 15.000 objectes capaços de destruir la humanitat, ja sigui en dipòsits de míssils enterrats sota terra, en submarins que naveguen pels nostres oceans o en avions que sobrevolen els nostres cels.

Potser és la magnitud d'aquest nombre o l'escala inimaginable de les conseqüències el que porta molta gent a simplement acceptar aquesta realitat tan lúgubre. Optem per seguir amb les nostres vides sense aturar-nos a pensar en tots aquests instruments demencials que es troben al nostre voltant.

Perquè és demencial que permetem ser governats per aquestes armes. Moltes veus crítiques amb el nostre moviment ens titllen d'irracionals, d'idealistes sense coneixement de la realitat. Creuen que els estats amb armes nuclears mai no es desarmaran.

Però nosaltres representem l'única opció racional. Representem tots aquells que rebutgen acceptar que les

armes nuclears són un tret característic del nostre món i que es neguen a tenir els seus destins lligats a un codi de llançament.

La nostra és l'única realitat possible. L'alternativa és impensable.

La història de les armes nuclears tindrà un final i és a les nostres mans decidir quin ha de ser aquest final: serà la fi de les armes nuclears o serà la nostra fi? Una d'aquestes dues opcions serà una realitat.

L'única manera de procedir és deixar de viure en unes condicions en què la nostra destrucció només depengui d'una enrabiada impulsiva.

Avui vull parlar de tres coses: la por, la llibertat i el futur.

Els que tenen armes nuclears admeten que aquestes són útils perquè provoquen por. Quan es refereixen al seu efecte dissuasiu estan celebrant la utilització de la por com una arma de guerra. I treuen pit quan declaren que estan preparats per posar fi a innumbrables vides humanes en un tres i no res.



El Premi Nobel William Faulkner va fer aquestes declaracions quan va acceptar el premi l'any 1950: “Només falta saber quan se'm farà explotar”. Des de llavors, aquesta por universal ha donat pas a quelcom encara més perillós: la negació.

La por d'Armageddon s'ha esvaït, així com l'equilibri entre dos blocs que s'utilitzava per justificar l'argument de la dissuasió o l'existència de refugis antinuclears. Però hi ha una cosa que no s'ha esvaït, els milers i milers de caps nuclears que ens atemorien tant.

El perill que les armes nuclears s'acabin utilitzant és

més gran ara que durant la guerra freda. Però a diferència de la guerra freda, avui ens enfrontem a molts més estats amb armament nuclear, a grups terroristes i a la guerra cibernètica. Tot això fa que estiguem molt menys segurs.

L'altre error que hem comès ha estat acostumar-nos a viure amb tot aquest armament i acceptar-ne l'existència.

El temor és racional, l'amenaça és real. Si hem evitat una guerra nuclear no ha estat per un lideratge prudent sinó per pura bona sort. Tard o d'hora, si no actuem, la nostra sort s'acabarà.

Un moment de pànic o de falta d'atenció, un comentari mal interpretat, o un ego ressentit podria portar ineludiblement a la destrucció de ciutats senceres. Una escalada militar calculada podria portar a una matança indiscriminada de civils.

Si s'utilitzés només una petita part de l'armament nuclear, el sutge i el fum de les tempestes de foc s'alliberarien a l'atmosfera i provocarien un refredament, enfosquiment i assecament de la superfície de la Terra que duraria més d'una dècada. Els cultius d'aliments serien arrasats i es posaria en risc la supervivència de molts milions de persones.

Però Faulkner en el discurs d'acceptació del Premi Nobel també va llançar un repte a aquells que vinguessin després d'ell: "Només essent la veu de la humanitat podrem derrotar la por i podrem ajudar que la humanitat perduri".

El deure de la ICAN és esdevenir aquesta veu. La veu de la humanitat i de la llei humanitària. Parlar en nom de la societat civil. En donar veu a aquesta perspectiva humanitària acabarem amb la por, acabarem amb la negació i finalment acabarem amb les armes nuclears.

Això em porta al següent punt: la llibertat.

Tal com va dir l'Associació Internacional de Metges per a la Prevenció de la Guerra Nuclear, la primera organització antinuclear que va recollir el Premi Nobel de la Pau en aquest mateix escenari l'any 1985:

"Nosaltres, professionals de la ciència, protestem per l'atrocitat que suposa retenir el conjunt de la humanitat com a ostatge. Protestem per l'obscenitat moral de situar cadascú de nosaltres com un objectiu a eliminar".

Aquestes paraules encara sonen reals el 2017.

Hem de recuperar la llibertat de no viure la nostra vida com a ostatges d'una aniquilació imminent.

Els homes —no les dones!— van fabricar les armes nuclears per controlar d'altres homes, però en comptes d'això, nosaltres som controlats per elles.

Ens van fer falses promeses: que el fet que les conseqüències de l'ús d'aquestes armes fossin tan terribles, faria qualsevol conflicte impensable. Que això ens alliberaria de qualsevol guerra.

Però, lluny de prevenir la guerra, aquestes armes ens hi han portat al llindar en nombroses ocasions al llarg de la Guerra Freda. I en aquest segle, continuen sotmetent-nos a una escalada cap a la guerra i el conflicte.

A l'Iraq, a l'Iran, al Caixmir, a Corea del Nord. La seva existència impulsa a d'altres a sumar-se a la cursa nuclear. No ens mantenen segurs, causen conflictes.

Com a guardonat amb el Premi Nobel de la Pau, Martin Luther King Jr. les va qualificar en el seu moment, el 1964, com a "ambdues coses, genocides i suïcides".

Són la pistola d'un boig que ens apunta al cap de forma permanent. Suposadament, aquestes armes ens havien de mantenir lliures, però ens neguen les nostres llibertats.

És una afronta a la democràcia ésser governats per aquestes armes. Però

només són armes. Només són eines. I de la mateixa manera que van ser creades en un context geopolític, també poden ser fàcilment destruïdes situant-les en un context humanitari.

Aquesta és la tasca que la ICAN s'ha fixat, i el tercer punt sobre el que vull parlar: el futur.

Tinc l'honor de compartir avui aquest escenari amb Setsuko Thurlow, que ha volgut dedicar la seva vida a donar testimoni de l'horror de la guerra nuclear.

Ella i els hibakusha van ser a l'inici de la història i és el nostre repte col·lectiu garantir que també siguin testimonis de la seva fi.

Els reviuem el seu passat dolorós, una i una altra vegada, perquè puguem crear un futur millor.

Hi ha centenars d'organitzacions que conjuntament, com la ICAN, estan fent grans passos cap a aquest futur.

Hi ha milers d'activistes incansables arreu del món que treballen cada dia per assolir aquest repte.

Hi ha milions de persones a tot el planeta que s'han mantingut fermes colze a colze amb els activistes per mostrar a d'altres centenars de milions de persones que un futur diferent és realment possible.

“ Aquells que diuen que aquest futur no és possible, s’han d’apartar del camí dels que l’estan convertint en una realitat.

Com a culminació d’aquests esforços fets des de la base, a través de l’acció de gent corrent, aquest any, allò que semblava hipotètic ha avançat fins a convertir-se en una realitat quan 122 països han negociat i conclòs un tractat de les Nacions Unides per deixar fora de la llei aquestes armes de destrucció massiva.

El Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears ofereix el camí per avançar

en un moment de greu crisi global. És una llum en uns temps de foscor.

I més que això, ens ofereix l’opció de triar.

Triar entre dos finals: el final de les armes nuclears o el nostre.

No és ingenu creure en la primera opció. No és irracional pensar que els estats nuclears poden desarmar-se. No és idealista creure en la vida per damunt de la por i la destrucció; és una necessitat.

Tots nosaltres encarem aquesta tria. I faig una crida a cada país perquè se sumi

al Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears.

Estats Units: tria la llibertat en comptes de la por.

Rússia: tria el desarmament en comptes de la destrucció.

Gran Bretanya: tria la llei en comptes de l’opressió.

França: tria els drets humans en comptes del terror.

Xina: tria la raó en comptes de l’irracionalitat.

Índia: tria el sentit en comptes de la insensatesa.

Pakistan: tria la lògica en comptes de l’Armageddon.”



Activistes de la ICAN a Melbourne, Austràlia, filmant un vídeo per la campanya el 2014.



Israel: tria el sentit comú en comptes de l'obliteració.

Corea del Nord: tria la sensatesa en comptes de la ruïna.

Als països que creuen que estan protegits sota el paraigües de les armes nuclears: ¿voleu ser còmplices de la vostra pròpia destrucció i de la destrucció d'altres en nom vostre?

A totes les nacions: escolliu la fi de les armes nuclears en comptes de la nostra fi!

Aquesta és la tria que el Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears representa. Sumeu-vos al Tractat.

Nosaltres ciutadans estem vivint sota el paraigües de falsedats. Aquestes armes no ens mantenen segurs, contaminen la nostra terra i l'aigua, enverinen els nostres cossos i mantenen com a ostatge el nostre dret a la vida.

A tots els ciutadans i ciutadanes del món: estigueu amb nosaltres i demaneu als vostres governs que se situïn al

costat de la humanitat i signin el tractat. No descansarem fins que tots els estats s'hi hagin sumat, fins que estiguin al costat de la raó.

Cap país presumeix avui de tenir armes químiques.

Cap país defensa avui que sigui acceptable, en circumstàncies extremes, usar gas sarín.

Cap país proclama el dret de provocar una plaga de pòlio als seus enemics.

Tot això és pel fet que s'han establert normes internacionals, que les percepcions han canviat.

I ara, per fi, tenim una norma inequívoca contra les armes nuclears.

Els grans progressos mai comencen amb un acord universal.

Amb cada nou país que signi i amb cada any que passi, aquesta nova realitat es consolidarà.

Aquest és el camí per avan-

çar. Només hi ha una manera de prevenir l'ús de les armes nuclears: prohibir-les i eliminar-les.

Les armes nuclears, tal com va passar amb les armes químiques, les armes biològiques, les bombes de dispersió i les mines antipersones, ara són il·legals. La seva existència és immoral. La seva abolició és a les nostres mans.

La fi és inevitable. Però serà la fi de les armes nuclears o la nostra fi? N'hem d'escollir una.

Som un moviment per la racionalitat. Per la democràcia. Per alliberar-nos de la por.

Som activistes de 468 organitzacions que treballem per salvaguardar el futur, i som representatius de la majoria moral: els milers de milions de persones que escullen la vida per damunt de la mort, que juntes veuran la fi de les armes nuclears.

Moltes gràcies. ”



Congratulations



#goodbyenukes

ARMES PROHIBIDES

El Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears, com les convencions que prohibeixen altres armes indiscriminades i inhumanes per naturalesa, es basa en els principis i les normes del dret internaci-

onal humanitari. En particular en el principi que diu que el dret de les parts a triar mètodes o mitjans de guerra en un conflicte armat no és il·limitat, en la norma que estableix que les armes han de ser capa-

ces de distingir entre civils i combatents, i en la prohibició de l'ús d'armes que causin danys superflus o sofriments innecessaris.



ARMES BIOLÒGIQUES

Prohibides en virtut de la Convenció sobre Armes Biològiques
1972



ARMES QUÍMIQUES

Prohibides en virtut de la Convenció sobre Armes Químiques
1993



MINES TERRESTRES

Prohibides en virtut del Tractat de Prohibició de Mines Antipersones
1997



BOMBES DE DISPERSIÓ

Prohibides en virtut de la Convenció sobre Bombes de Dispersió
2008



ARMES NUCLEARS

Prohibides en virtut del Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears
2017



L'hibakusha Setsuko Thurlow durant el discurs d'acceptació del Premi Nobel de la Pau. Oslo, 10 de desembre de 2017. ICAN

**“DIRIGENTS DELS PAÏSOS
DE TOT EL MÓN,
US HO PREGO:
SI ESTIMEU AQUEST PLANETA,
SIGNEU AQUEST TRACTAT.”**

SETSUKO THURLOW
SUPERVIVENT D'HIROSHIMA

FundiPau és una ONG nascuda el 1983 que treballa per un món en pau.

A través d'una opinió pública cada cop més informada i activa, impulsa tots aquells canvis culturals i estructurals que facin possible l'eradicació de la violència com a forma de relació entre les persones i els pobles.



FundiPau

Av. Meridiana, 30-32, esc. A entl. 2a
08018 Barcelona - Telèfon 93 302 51 29
info@fundipau.org

fundipau.org

Amb la col·laboració de:



NUCLEARBAN.ORG

Amb el suport de:

